

Näringsdepartementet

Promemoria om behovsanalys i den strategiska planen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige

Övergripande mål. Modernisering av sektorn genom att främja och utbyta kunskap, innovation och digitalisering i jordbruket och i landsbygdsområden samt uppmuntra sektorn att ta till sig dessa.

5.3.10 Samverkan jordbruk, rådgivning och forskning

Utveckla ett starkt kunskapssystem som säkerställer en nära samverkan mellan jordbruket, rådgivningen och forskningen och därigenom uppnå en förbättrad produktivitet och en ökad lönsamhet i jordbruket.

Svensk grundforskning är stark och världsledande inom flera områden som har hög relevans för utvecklingen inom jordbruk. Det finns en outnyttjad potential i form av bättre samverkan mellan leden till exempel genom en starkare koppling mellan forskning och rådgivning.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och även andra universitet och högskolor har potential att i än större utsträckning än som sker i dag, bidra till jordbrukets och landsbygders utveckling. Det är dock en utmaning att få en väl fungerande samverkan mellan forskning och näringsliv.

Digitaliseringen kan i viss utsträckning överbrygga detta och kan innebära möjligheter till kunskapsutveckling för sektorn. I huvudsak bör stärkandet av kunskapssystemet ske genom befintliga nationella anslag, utanför CAP. Rådgivning och kompetensutveckling på områden som syftar till att stärka lönsamheten och hållbarheten i svenskt jordbruk bör så långt som möjligt ske på marknadsmässiga villkor. I de fall det finns möjligheter för CAP att påskynda utvecklingen bör denna möjlighet dock tas till vara.

En annan viktig pusselbit är etableringen av Sweden Food Arena, vilket möjliggjordes genom satsningar i livsmedelsstrategin. I Sweden Food Arena har företagen i livsmedelskedjan nu en organisation med potential att bli en samlad och kraftfull beställare av ny kunskap och forskning.

Beskrivningen saknar innovation och innovationssystem. I SWOT-analysen nämns på ett flertal ställen behovet av innovation, både i form av fungerande infrastruktur för kunskapsöverföring och finansieringsströmmar inom

Datum
2020-09-28
Projekt nr

Diarienum
2020-02884
Ert diarienum
N2020/01752/JL

specifika utmaningsområden. Detta är inte utmaningar som stark grundforskning kan lösa. Starka institutioner som SLU och väletablerade aktörer som Hushållningssällskapen har under lång tid existerat utan att på egen hand lyckas lösa den brist på koppling mellan forskning och näringsliv som beskrivs av aktörerna. Det är inte så konstigt eftersom innovationssystemet består av många olika aktörer och policykoordineringen är begränsad även om den förbättrats i och med Livsmedelsstrategin. För att uppnå ett fungerande innovationssystem krävs en rad innovationsfrämjande åtgärder vilka bla omnämns i Tillväxtverkets och Jordbrukets förslag till handlingsplan för Livsmedelsstrategin. Vidare behöver, vilket bla OECD påpekat, aktörer inom jordbrukets innovationssystem integreras närmare till andra delar av det svenska innovationssystemet. Offentliga aktörer på lokal, regional och nationell nivå behöver också utveckla sin innovationsfråga och verka som motor när det gäller policyutveckling och efterfrågan av innovativa lösningar. Nationella forskningsprogram kan vara viktiga för kunskapsutveckling men är inte på långa vägar tillräckligt och kan inte förväntas hantera alla dessa aspekter. Den outnyttjade potential som beskrivs kan med stöd av beprövade metoder och arbetssätt realiseras men kräver andra åtgärder än de som nämns i PMet.

I det övergripande målet för CAP beskrivs just detta men kopplingen mellan PMets förslag och det övergripande målet framstår som otydlig och otillräckligt. PMet skulle tjäna på att skriva fram denna koppling och hur man tänker sig att bemöta den utmaning målet innebär.

I detta ärende har generaldirektör Darja Isaksson beslutat. Programledare Joanna Franzén har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Jonas Brändström deltagit.

Darja Isaksson